

Tulitikkutehdas komistuu ensimmäisenä Ankkurissa

Lahti
HANNELE RINTA-RAHKO

Punatillisestä entisestä tulitikkutehtaasta tulee näillä näkymin Ankkurin alueen ensimmäinen korjattu tehdasrakennus.

Sataman ehkä parhaalla näköalapaikalla olevan 1920-luvun klassismia edustavan tehtaan askeettisen jyhkeä julkisivu koennetaan EU-rahamurteen turvin. Samalla katutasoon sataman puolelle tehdään liiketilaa, johon sopii putiikkeja, työpajoja tai ravintoloita.

Ratkaisuja kaupungin omistaman kaksikerroksisen rakennuksen käytöstä ei ole tehty. Kiinnostuneita on.

Samalla tontilla toimiva Lahti Vesi Oy on kiinnostunut siirtämään koko konttorinsa Kariniemenmäen kupeeseen puhdistamon tuntumaan.

Mahdolliseen Ankkurikeskukseen liittyen taloon sopisi myös julkisluonteisia toimintoja. Kulttuurin sarjattakin on kiinnostusta, vaikka talo tuskin ikkunoihensa takia sopii esimerkiksi taidemuseoksi.

Tehtaana vuoteen 1969

Lahten tulitikkutehdas perustettiin 1925 vastavedoksi kansainväliselle trustille, joka pyrki monopoliasemaan ja sanele-

maan hinnat maailmanmarkkinoilla.

Tulitikkutehtaan perusti Kauppiattien Teollisuus. Vuonna 1930 tehtaassa oli lähes 80 työntekijää. Tehdas toimi vuoteen 1969.

Tehdasrakennus on rakennettu vaiheittain. Laajentuminen näkyy erityisesti alakerran autotallien seinistä. Länsipäässä on matala siipiosa, joka purettaneen pois.

Talon alkuperäinen sokkeli on hävinnyt, kun pihaa on nostettu metrin verran.

Kaupungin vanhin hissi?

Tiilitalon uumenissa on todennäköisesti Lahden vanhin hissi, vuodelta 1937. Sillä pääsee ullakolle asti, jossa tulitikkutehtaan aikaan säilytettiin ruuti ja rasiat.

500 kiloa kantava hissi on ollut käytössä vielä 1989. Sitten se pantiin käyttökieltoon.

Katupiiri on pitänyt majaa ”Tikkulassa” 25 vuotta. Toisessa kerroksessa on toimisto ja valmistetaan tilapäis- ja erikoisliikennemerkkejä. Alakerran talleissa ovat sesongin mukaan lakaistu- ja huoltoautot ja auras- kalustoa. Osa katupiirin kalustosta on Sopenkorvenkadulla.

Alas liiketilaa, ylös toimistoja

Teknisessä virastossa tikkutehtaalle on tehty korjaussuunnitelma, jonka mukaan puolet alakerrasta, 300–400 neliometriä muutetaan liiketiloiksi. Pihan puoli jäisi edelleen autotalleiksi.

Yläkertaan korjattaisiin toimistotilaa. Vintillä olisi tilaa kahdelle sataneliöiselle päätyhuoneelle. Toimistoarkkitehti Jouko Mattilan mielestä niiden rakentaminen tulisi suhteettoman kalliiksi, sillä molemmille olisi paloturvallisuussyistä tehtävä oma porraskäytävä alas.

Korjauksessa taloon tehdään ilmastointi, uudet sähköt ja vesija viemärijohdot. Kustannusarvio on 6,6 miljoonaa markkaa.

Talon julkisivu on kaavalla suojeltu. Museovirasto on alustavasti hyväksynyt ajatuksen, että katutason liiketilojen ovien ylle tehdään teräslipat. Niitä tarvitaan, sillä talon katto on jyrkkä.

Katupiiri haluaa uuden tukikohdan

Keskustan katupiirille on etsiskelty uusia tiloja siltä varalta, että lähtö tulee. Yksi vaihtoehto

on tiemestari Teuvo Haara mukaan, että katupiiri jäisi Kariniemeen minimikalustolla, kunnes piirille tehdään uusi tukikohta.

Hoidettavan alueen kannalta paras sijoituspaikka olisi Mytjärjesten tienoolla, esimerkiksi VR:n alueella.

Kaupungilla on vapaata tilaa Sopenkorvenkadulla. Siellä jouduttaisiin tekemään ensin remonttia.

EU:n ehtona työpaikat

Tehtaan korjaamiseen on jo sataman rahoituksen myötä saatu EU-tukea. EU:n ehtona on, että uudistaminen tuo alueelle työpaikkoja.

EU-rahalla taloon tehdään vain välttämättömät: julkisivun kohennus, etupiha ja tekniset valmiudet. EU-raha on käytettävä vuoden 1998 loppuun mennessä.

Vesiyhtiö ei tarvitse kaikkea

Lahti Vesi Oy ei tarvitsisi koko taloa itselleen, vaikka sen Kirkkokadun konttori muuttaisikin tulitikkutehtaalle.

”Jossain määrin sinne sopisi muutakin”, sanoo suunnittelupäällikkö Matti Heikkänen. Neuvottelut kaupungin kanssa ovat kesken.

Suurin osa vesiyhtiön toiminoista on jo Kariniemessä. Tikkutehtaan alakerran talleissa on kaksi isoa autoa.

Autoliikenteen takia rakennuksen pihaan ei suunnittelijoiden mielestä voida päästää yleisöä. Siksi liiketilaa tehdään vain kadun puolelle.

Nykyisen kaavan mukaan vesilaitoksen rakennuksesta voitaisiin tehdä yhdyskäytävä tehtaaseen. Vesiyhtiö on halunnut tehdä yhteyden toiseen kerrokseen.

Entinen tulitikkutehdas on Lahden sataman ehkä parhaalla näköalapaikalla Kariniemenmäen kupeessa.